

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Connecting cities
Building successes

NACIONALNI OKVIR ZA TRAJNOSTNI URBANI RAZVOJ –

POMEN TRAJNOSTNIH URBANIH STRATEGIJ

mag. Aša Rogelj
Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

URBACT informativni dan
Maribor, 28. januar 2015

European Union
European Regional Development Fund

POLITIKA URBANEGA RAZVOJA – OKVIR

Urbani razvoj eden od ključnih stebrov Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)

Usmeritve za razvoj mest:

- notranji razvoj
- racionalna raba prostora

Krepitev vloge mest za podporo policentričnemu sistemu poselitve

NOVO PROGRAMSKO OBDOBJE – KOHEZIJSKA POLITIKA EU

Zakaj mesta?

- urbanizacija (EU: 72% preb., do 2050 80%);
- gonilna sila evropskega gospodarstva (več kot 2/3 BDP na EU ravni): centri za delovna mesta, storitve, ustvarjalnost in inovativnost;
- zgoščenost človekove dejavnosti in medčloveških odnosov:
 - koncentracija izzivov (nezaposlenost, segregacija, revščina in pritisk na okolje).
 - priložnost za bolj trajnostne oblike bivanja
- politike se izvajajo na lokalni ravni

NOVO PROGRAMSKO OBDOBJE – KOHEZIJSKA POLITIKA EU

NOVO: OSREDOTOČENJE NA MESTA

Min 5% ESRR na nacionalni ravni za
TRAJNOSTNI URBANI RAZVOJ

OSTALI INSTRUMENTI URBANEGA RAZVOJA V OKVIRU KOHEZIJSKE POLITIKE

- Trajnostni urbani razvoj – min 5% ESRR;
- Inovativne urbane aktivnosti – instrument EK (300 mio eur);
- Program URBACT – medregionalni program za povezovanje mest;
- Mreža za urbani razvoj – instrument EK za izmenjavo izkušenj med mesti

NOVO PROGRAMSKO OBDOBJE – OP ESRR, ZA TRAJNOSTNI URBANI RAZVOJ

- Mehanizem celostnih teritorialnih naložb (CTN) za 11 mestnih občin;
- Fokus: celovit pristop k spodbujanju urbanega razvoja z vključevanjem vse relevantnih deležnikov;

CILJ TRAJNOSTNEGA URBANEGA RAZVOJA PO OP

- Ustvarjanje pogojev za ustvarjanje novih delovnih mest v gospodarstvu;
- Prenova javnih površin za oddih, rekreacijo in medgeneracijsko povezovanje;
- Zagotavljanje javnih najemnih stanovanj;
- Spodbujanje multimodalne mobilnosti;
- Zmanjševanje energetske revščine;
- Večja dostopnost do kulturnih vsebin;
- Večja zmogljivost in usposobljenost lokalnih skupnosti za izvajanje celovitih projektov za urbani razvoj in urbano prenovo;

CELOSTNE TERITORIALNE NALOŽBE

Fokus naložb:

- učinkovita raba prostora v urbanih območjih;

Dodatne naložbe:

- razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v urbanih območjih;
- povečanje učinkovite rabe energije v gospodinjstvih;

TRAJNOSTNA URBANA STRATEGIJA – INTEGRALNA RAZVOJNA STRATEGIJA MESTA

- Dolgoročna - dolgoročni cilji razvoja;
- Povezuje in upošteva vse razvojne potencialne in izzive: razvoj gospodarstva, družba in okolje v konkretnem prostoru;
- Upošteva širši okvir (razvoj mesta v kontekstu/TUS lahko zajema tudi širše območje (urbana regija, občina, somestje ali funkcionalno urbano območje);
- Vključuje izzive in cilje obstoječih razvojnih ali drugih strategij ali programov občine;

TRAJNOSTNA URBANA STRATEGIJA – INTEGRALNA RAZVOJNA STRATEGIJA MESTA

Čemu služi?

= podlaga za načrtovanje in izvajanje vseh naložb v mestu oz. urbanem območju;

= prostorsko umešča mesto oz. urbano območje v širši kontekst regije in opredeljuje njegovo vlogo za celoten razvoj regije;

= strateška podlaga za spremembe občinskih prostorskih aktov;

TRAJNOSTNA URBANA STRATEGIJA – INTEGRALNA RAZVOJNA STRATEGIJA MESTA

Upošteva aktualne izzive:

- Podnebne spremembe: odpornost mesta
- Demografske spremembe: staranje, migracije
- Energetska učinkovitost: prihodnost trajnostnih mest (obnovljivi viri, energetska prenova,...)
- Prebivalci kot kapital, gospodarska kriza in socialna vključenost,...
- Nove oblike sodelovanja in upravljanja za konkurenčnost v regionalnem okviru

TRAJNOSTNA URBANA STRATEGIJA – INTEGRALNA RAZVOJNA STRATEGIJA MESTA

TRAJNOSTNA URBANA STRATEGIJA – INTEGRALNA RAZVOJNA STRATEGIJA MESTA

Značilne kritične točke

- Vsebinske povezave z drugimi razvojnimi dokumenti in regionalnim razvojem;
- Povezanost (sektorskih) razvojnih področij za doseganje strateških ciljev;
- Povezanost načrtovanih aktivnosti in usmeritev z razvojnimi potenciali in izzivi;

TRAJNOSTNE URBANE STRATEGIJE IN PROGRAM URBACT?

- Sodelovanje slovenskih mest z drugimi evropskimi mesti pri naslavljanju urbanih izzivov;
- Uporaba URBACT pristopov in instrumentov za pripravo urbanih razvojnih strategij in programov;
- Podpora in sodelovanje mednarodno priznanih strokovnjakov s področja urbanega razvoja;
- Vključevanje v evropske forume mest;

CILJI V PRIHODNJE?

- Sprejem trajnostnih urbanih strategij za vsa slovenska mesta;
- Primeri dobrih praks na področju trajnostnega urbanega razvoja v Sloveniji;
- Opredelitev vloge mest in urbanih območij za trajnostni razvoj regij in države;
- Povezovanje sektorskih politik in ciljev pri oblikovanju urbanih politik;
- Razširitev ukrepov za spodbujanje urbanega razvoja;
- Nadaljevanje in krepitev teritorialnega dialoga;

Hvala za pozornost.

asa.rogelj@gov.si

